

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI FUNCȚIEI PUBLICE A UNIUNII EUROPENE (Camera a doua)

23 octombrie 2012 *

„Funcție publică — Funcționari — Trimitere spre rejudecare Tribunalului după anulare — Ridicarea imunității agenților unei instituții pentru afirmațiile orale făcute și pentru înscrisurile depuse în cadrul unei proceduri judiciare — Numire într-un post de șef de unitate — Respingere a candidaturii — Acțiune în anulare — Interesul de a exercita acțiunea al candidatului declarat necăștigător — Autoritate de lucru judecat — Viciu de procedură — Evaluare comparativă a intereselor prezente în cauză — Acțiune în despăgubire — Prejudiciu moral suferit ca urmare a unei nelegalități”

În cauza F-44/05 RENV,

având ca obiect trimiterea spre rejudecare a unei acțiuni introduse inițial în temeiul articolelor 236 CE și 152 EA,

Guido Strack, fost funcționar al Comisiei Europene, cu domiciliul în Köln (Germania), reprezentat de N. A. Lödler și de H. Tettenborn, avocați,

reclamant,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de H. Krämer și de B. Eggers, în calitate de agenți,

pârâtă,

TRIBUNALUL FUNCȚIEI PUBLICE (Camera a doua),

compus din doamna M. I. Rofes i Pujol, președinte, doamna I. Boruta (raportor) și domnul K. Bradley, judecători,

grefier: doamna W. Hakenberg,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 19 ianuarie 2012,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prezenta acțiune a fost trimisă spre rejudecare Tribunalului prin Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 9 decembrie 2010, Comisia/Strack (T-526/08 P, denumită în continuare „hotărârea de trimitere spre rejudecare”), prin care a fost anulată în parte Hotărârea Tribunalului din 25 septembrie 2008, Strack/Comisia (F-44/05, denumită în continuare „Hotărârea Strack/Comisia”), prin care acesta

* Limba de procedură: germana.

s-a pronunțat cu privire la acțiunea prin care domnul Strack solicita anularea deciziei Oficiului pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene de respingere a candidaturii sale pentru ocuparea postului de șef al unității „Cereri de ofertă și contracte” (A 5/A 4) din cadrul Oficiului menționat (denumit în continuare „postul în litigiu”) și a deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu, precum și obligarea Comisiei Europene la plata unei despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral pe care reclamantul pretinde că l-a suferit.

Cadrul juridic

Dispoziții privind Oficiul pentru Publicații

- 2 Articolul 1 din Decizia 2000/459/CE, CECO, Euratom a Parlamentului European, a Consiliului, a Comisiei, a Curții de Justiție, a Curții de Conturi, a Comitetului Economic și Social și a Comitetului Regiunilor din 20 iulie 2000 privind organizarea și funcționarea Oficiului pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene (JO L 183, p. 12, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 196) prevede că Oficiul pentru Publicații are sarcina „de a edita publicațiile instituțiilor Comunităților Europene și ale departamentelor acestora în condiții tehnice și financiare optime, sub responsabilitatea instituțiilor respective”.

- 3 La articolul 6 din Decizia 2000/459 se prevede că:

„(1) Atribuțiile autorității împuternicite să facă numiri cu privire la funcționarii și alți angajați de gradele A 1, A 2, A 3 și LA 3 sunt exercitate de către Comisie conform dispozițiilor de mai jos.

[...]

(2) Atribuțiile autorității împuternicite să facă numiri cu privire la funcționari sau angajați, alții decât cei menționați în alineatul (1), sunt exercitate de către Comisie. Comisia poate delega aceste competențe directorului oficiului.

[...]

(3) Procedurile administrative legate de actele oficiale menționate în alineatele (1) și (2), precum și administrarea zilnică [a] personalului, în special cu privire la pensionări, asigurări de sănătate, accidente de muncă, salarii și concedii, se efectuează la fel ca și pentru personalul Comisiei angajat la Luxemburg [(Luxemburg)].

[...]”

Dispoziții care reglementează procedura în vederea ocupării posturilor vacante

- 4 În Comunicarea din 22 decembrie 2000 [SEC(2000) 2305/5], intitulată „Evaluarea, selecția și numirea personalului cu funcții superioare de conducere al Comisiei”, Secretariatul General al Comisiei a formulat propuneri de modificare a componenței, a mandatului și a procedurii comitetelor de consultare.
- 5 Articolul 2 alineatul (3) din Decizia Comisiei din 28 aprilie 2004 privind personalul cu funcții de conducere de nivel mediu, publicată în *Informații Administrative* nr. 73-2004 din 23 iunie 2004 (denumită în continuare „Decizia din 28 aprilie 2004”), prevede că, „[î]n vederea ocupării unui post în temeiul articolului 29 din Statut[ul funcționarilor Uniunii Europene] și cu excepția unor cazuri specifice precizate în normele de aplicare prevăzute la articolul 16 alineatul (2), directorul general

interesat numește un comitet de preselecție compus din cel puțin trei membri cu grad și funcție de conducere egale sau mai mari decât nivelul postului care urmează să fie ocupat, dintre care unul de la o altă direcție generală”.

- 6 La articolul 16 din Decizia din 28 aprilie 2004 se arată că decizia menționată abrogă și înlocuiește printre altele Comunicarea din 22 decembrie 2000 referitoare la dispozițiile privind funcțiile de conducere de nivel mediu. Potrivit articolului 17 din Decizia din 28 aprilie 2004, aceasta a intrat în vigoare la 1 mai 2004.
- 7 Oficiul pentru Publicații dispune de un manual privind procedura de recrutare a șefilor de unitate (A 5/A 4). Acest manual, în versiunea sa în vigoare la momentul faptelor, detaliază desfășurarea procedurii după cum urmează:

„1. Pregătirea anunțului pentru ocuparea unui post vacant.

2. Publicarea în toate instituțiile a anunțului pentru ocuparea unui post vacant adoptat de directorul Oficiului pentru Publicații. Anunțul va trebui să prezinte o descriere exactă a profilului postului care urmează să fie ocupat și a sarcinilor care trebuie îndeplinite. Candidaturile sunt trimise direct Oficiului pentru Publicații.
3. Numirea unui raportor de către Direcția Generală Personal și Administrație [...] a Comisiei.
4. Directorul Oficiului [pentru Publicații] numește [trei] șefi de unitate pentru constituirea unui [comitet] de preselecție.
5. [Comitetul] de preselecție:
 - a) examinează candidaturile (eligibilitate statutară),
 - b) interviează candidații și îi evaluează pe baza unei grile de criterii de evaluare predefinite și
 - c) întocmește un raport detaliat și motivat (calități, deficiențe și lacune ale fiecărui candidat) și o [listă restrânsă], în ordine alfabetică, [pe care le transmite] directorului Oficiului [pentru Publicații] și raportorului.
6. În termen de [cinci] zile lucrătoare de la primirea raportului [comitetului] de preselecție, raportorul comunică directorului Oficiului [pentru Publicații] avizul său cu privire la raport.

(După caz, luând în considerare avizul raportorului, directorul Oficiului [pentru Publicații] poate relansa procedura începând de la etapa a 5-a.)

7. Directorul Oficiului [pentru Publicații] interviează candidații incluși pe [lista restrânsă], precum și orice alt candidat pe care dorește să îl intervieze. El poate fi asistat de șefi de unitate sau de directori desemnați de el însuși. Raportorul participă la aceste interviuri.
8. [În urma] acestor interviuri se întocmește un proces-verbal care este transmis [Direcției Generale Personal și Administrație] și raportorului.
9. [Direcția Generală Personal și Administrație] sesizează Comitetul consultativ privind numirile (CCN) prin procedură scrisă și comunică avizul emis de CCN directorului Oficiului [pentru Publicații].

10. Directorul Oficiului [pentru Publicații] adoptă decizia sa pe baza raportului comitetului de preselecție, a avizului raportorului, a procesului-verbal întocmit de directorul Oficiului [pentru Publicații] în urma interviurilor ([etapa a 7-a]) și a avizului CCN.
11. [Direcția Generală Personal și Administrație] pregătește actul de numire.
12. Actul de numire este semnat de directorul Oficiului [pentru Publicații] în calitate de [autoritate împuternicită să facă numiri].”

Dispoziții care reglementează pensionarea și acordarea unei prestații de invaliditate

- 8 Statutul funcționarilor Uniunii Europene, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 723/2004 al Consiliului din 22 martie 2004, a intrat în vigoare la 1 mai 2004 (denumit în continuare „statutul”, sau „noul statut”). Aceste dispoziții le-au înlocuit pe cele aplicabile până la 30 aprilie 2004 (denumite în continuare „vechiul statut”). Articolul 53 din statut prevede că „[f]uncționarul recunoscut de comisia pentru invaliditate ca îndeplinind condițiile prevăzute la articolul 78 este pensionat din oficiu în ultima zi a lunii în cursul căreia autoritatea împuternicită să facă numiri adoptă decizia care constată incapacitatea sa permanentă de a-și exercita atribuțiile”.

- 9 Articolul 78 din statut are următorul cuprins:

„În condițiile prevăzute la articolele 13-16 din anexa VIII, funcționarul are dreptul la o prestație de invaliditate atunci când este afectat de o invaliditate permanentă considerată totală care îl pune în imposibilitatea de a-și exercita atribuțiile corespunzătoare unui post din grupa sa de funcții.

Articolul 52 se aplică prin analogie beneficiarilor unei prestații de invaliditate. În cazul în care beneficiarul unei prestații de invaliditate se pensionează înainte de a împlini vârsta de 65 de ani fără să fi atins rata maximă a drepturilor de pensie, se aplică normele generale privind pensia pentru limită de vârstă. Pensia pentru limită de vârstă acordată se lichidează pe baza salariului aferent încadrării, în grad și treaptă, a funcționarului la data la care a devenit invalid.

Rata prestației de invaliditate este stabilită la 70 % din ultimul salariu de bază al funcționarului. [...]

Atunci când invaliditatea rezultă [...] în urma unei boli profesionale [...], prestația de invaliditate nu poate fi mai mică de 120 % din minimul de subzistență. În aceste cazuri, instituția sau organismul menționat la articolul 1b suportă în întregime contribuția la sistemul de pensii.”

- 10 Potrivit articolului 13 din anexa VIII la statut:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor articolului 1 alineatul (1) [...], funcționarul care nu a împlinit 65 de ani care, în cursul perioadei în care a dobândit drepturi de pensie, este recunoscut de comisia pentru invaliditate ca având o invaliditate permanentă considerată totală ce îl pune în imposibilitatea de a exercita atribuțiile corespunzătoare unui post din cariera sa și care, din acest motiv, este obligat să își suspende raporturile de muncă [...] are dreptul, pe durata incapacității respective, la prestația de invaliditate menționată la articolul 78 din statut.

(2) [...]

Funcționarul în cauză are obligația de a furniza, la cerere, dovezile scrise necesare și de a notifica instituția cu privire la orice element ce poate modifica dreptul său la prestația respectivă.”

- 11 Potrivit articolului 14 primul și al doilea paragraf din anexa VIII la statut:

„Dreptul la prestația de invaliditate se naște în prima zi a lunii calendaristice următoare lunii pensionării, în aplicarea articolului 53 din statut.

Atunci când un fost funcționar nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru a beneficia de prestația respectivă, acesta este în mod obligatoriu reîncadrat în primul post vacant din categoria sau grupa de funcții corespunzătoare gradului său, cu condiția să aibă calificările cerute pentru postul respectiv. În cazul în care refuză postul care îi este oferit, acesta are, în continuare, dreptul de a fi reîncadrat în următorul post vacant din grupa de funcții corespunzătoare gradului său, cu respectarea aceleiași condiții; în eventualitatea unui al doilea refuz, acesta poate fi demis din oficiu.”

- 12 Articolul 15 din anexa VIII la statut prevede că, „[p]ână la data la care fostul funcționar care beneficiază de o prestație de invaliditate împlinește vârsta de 63 de ani, instituția îl poate supune periodic unor examene medicale pentru a se asigura că întrunește în continuare condițiile necesare pentru a beneficia de prestația respectivă”.

Alte dispoziții relevante

- 13 Articolul 3 din statut prevede:

„Actul de numire a funcționarului precizează data la care numirea respectivă intră în vigoare; această dată nu poate fi, în niciun caz, anterioară datei angajării în muncă a persoanei în cauză.”

- 14 Regulamentul de procedură al Tribunalului prevede la articolul 30:

„(1) Reprezentanții părților care compar în fața Tribunalului sau în fața unei autorități judiciare căreia Tribunalul i-a adresat o cerere de comisie rogatorie se bucură de imunitate pentru afirmațiile orale sau înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți.

(2) De asemenea, reprezentanții părților se bucură de următoarele privilegii și facilități:

- (a) toate înscrisurile referitoare la procedură sunt exceptate de la percheziție și sechestrul. În caz de contestație, funcționarii autorităților vamale sau ai poliției pot sigila înscrisurile în cauză, care sunt transmise apoi, fără întârziere, Tribunalului pentru a fi verificate în prezența grefierului și a persoanei interesate;
- (b) reprezentanții părților au dreptul la alocarea sumelor necesare pentru îndeplinirea sarcinilor lor;
- (c) reprezentanții părților se bucură de libertatea de deplasare în măsura necesară îndeplinirii sarcinilor lor.

(3) Privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate de alineatele (1) și (2) sunt acordate exclusiv în interesul bunei desfășurări a procedurii.

(4) Tribunalul poate ridica imunitatea în cazul în care consideră că această măsură nu împiedică buna desfășurare a procedurii.”

Situația de fapt și procedura

Istoricul cauzei

- 15 Reclamantul a fost angajat în cadrul Comisiei la 1 septembrie 1995 și a fost numit la Oficiul pentru Publicații începând chiar cu această dată. La 1 ianuarie 2001, el a fost promovat în gradul A 6 (devenit A*10 ca urmare a intrării în vigoare a noului statut, începând cu 1 mai 2004, apoi AD 10, începând cu 1 mai 2006). La 1 aprilie 2002, acesta a părăsit Oficiul pentru Publicații pentru a lucra în cadrul unității C 4 a Direcției Generale (DG) Întreprinderi a Comisiei. Începând cu 16 februarie 2003, reclamantul a fost repartizat la Eurostat.
- 16 La 25 martie 2004, Oficiul pentru Publicații a publicat anunțul pentru ocuparea unui post vacant COM/A/057/04 în vederea ocupării postului în litigiu (denumit în continuare „anunțul pentru ocuparea unui post vacant”).
- 17 Titlul III, „Candidaturi”, al anunțului pentru ocuparea unui post vacant prevedea:
- „[...]”
- Funcționarii [i]nstituțiilor Comunităților Europene cu gradele A 4, A 5 sau A 6 care pot fi promovați, care consideră că dețin calificările cerute, vor putea candida pentru acest post.
- [...]”
- 18 În cadrul titlului IV, „Procedura de selecție”, al anunțului pentru ocuparea unui post vacant se menționa: „[c]andidaturile vor fi examinate de un [comitet] de selecție care [...] va întocmi o [listă restrânsă] a candidaților care vor fi invitați la un interviu”.
- 19 La 31 martie 2004, doamna B a fost numită raportor pentru procedura de ocupare a postului în litigiu.
- 20 Printr-un e-mail din data de 15 aprilie 2004, reclamantul și-a depus candidatura pentru postul în litigiu.
- 21 Prin nota din 7 iunie 2004, reclamantul a fost invitat la un interviu, care a avut loc la 21 iunie 2004, cu membrii comitetului de preselecție. Acest comitet era compus din domnul C, director în cadrul Oficiului pentru Publicații, și din domnii D și E, ambii șefi de unitate în cadrul Oficiului pentru Publicații, coordonarea administrativă fiind asigurată de domnul E.
- 22 O notă a comitetului de preselecție din 25 iunie 2004 precizează în special că, deși toți candidații au fost eligibili din punct de vedere statutar, numai șapte dintre ei au participat la interviuri cu comitetul de preselecție. Aceeași notă menționează în ordine alfabetică numele incluse pe lista restrânsă întocmită în urma interviurilor: domnul A, domnul F, domnul G și domnul H. La data respectivă, trei dintre acești candidați aveau gradul A 5, iar un candidat avea gradul A 4.
- 23 Printr-un e-mail din 5 iulie 2004, reclamantul i-a solicitat domnului E informații cu privire la stadiul procedurii de selecție. Printr-un e-mail din 6 iulie 2004, domnul E i-a răspuns că nicio informație nu putea fi comunicată atât timp cât procedura de selecție nu era încheiată.
- 24 La 13 iulie 2004, cei patru candidați incluși pe lista restrânsă au fost intervievați de directorul general al Oficiului pentru Publicații, în calitate sa de autoritate împuternicită să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”), asistat de doamna B. La finalul acestor interviuri, în aceeași zi, directorul general al Oficiului pentru Publicații l-a ales pe domnul A.

- 25 În raportul din data de 15 iulie 2004, semnat de AIPN și de doamna B, intitulat „R[aportul AIPN în urma interviurilor cu candidații reținuți de comitetul de preselecție]”, se arată că domnul A „este candidatul care prezintă cele mai mari garanții pentru buna funcționare a unității”.
- 26 Printr-un e-mail din 7 septembrie 2004, reclamantul l-a întrebat din nou pe domnul E cu privire la stadiul procedurii de selecție. Acest e-mail a rămas fără răspuns. Reclamantul pretinde că a și-a reînnoit solicitarea prin e-mailul din 18 noiembrie 2004. Această solicitare nu a făcut obiectul unui răspuns din partea administrației.
- 27 La 22 noiembrie 2004, reclamantul l-a contactat prin telefon pe domnul E. Acesta din urmă l-a informat că procedura de selecție se încheiase cu ceva timp în urmă, dar că administrația a omis să îi informeze despre acest lucru pe candidații care nu fuseseră reținuți.
- 28 La 24 noiembrie 2004, reclamantul a primit o notă, din data de 19 noiembrie 2004, prin care Oficiul pentru Publicații îl informa cu privire la decizia de a nu fi reținută candidatura sa.
- 29 La 26 noiembrie 2004, reclamantul a introdus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut, prin care a cerut anularea deciziei AIPN privind numirea domnului A în postul în litigiu și a deciziei de respingere a candidaturii sale pentru postul în cauză, pe de o parte, și plata de daune interese pentru repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a numirii nelegale a domnului A, precum și a comunicării cu întârziere a deciziei de respingere a candidaturii sale, pe de altă parte.
- 30 Prin decizia din 18 martie 2005, AIPN a respins reclamația reclamantului. Această decizie a fost expediată reclamantului prin poștă la 22 martie 2005 și adusă la cunoștința sa la 23 aprilie 2005.
- 31 Între timp, la 14 martie 2005, comisia pentru invaliditate, a cărei intervenție este prevăzută de articolul 53 din statut, a constatat că reclamantul era afectat de o invaliditate permanentă totală care îl punea în imposibilitatea de a exercita atribuțiile corespunzătoare unui post din cariera sa și că, pentru acest motiv, era obligat să își suspende raporturile de muncă în cadrul Comisiei. Comisia pentru invaliditate a precizat că eventuala legătură dintre invaliditate și ocupația profesională anterioară a reclamantului trebuia să facă obiectul unei discuții ulterioare în cadrul său, de îndată ce vor fi disponibile elementele relevante.
- 32 Prin decizia AIPN din 31 martie 2005, care a început să producă efecte în aceeași zi, reclamantul a fost pensionat și a primit dreptul la o prestație de invaliditate stabilită în conformitate cu dispozițiile articolului 78 al treilea paragraf din statut.
- 33 La 26 octombrie 2005, reclamantul a fost convocat la un examen medical, stabilit la 14 decembrie 2005, în temeiul articolului 73 din statut.
- 34 Prin scrisoarea din 8 noiembrie 2006, Comisia a informat reclamantul despre faptul că recunoștea că, de la examenul medical la care acesta fusese supus, starea sa anterioară se agravase și că, în consecință, cheltuielile pentru tratamente medicale în legătură directă cu agravarea stării sale anterioare îi vor fi rambursate până la stabilizarea stării respective, în conformitate cu articolul 73 din statut. De asemenea, se preciza că, în temeiul articolului 19 din Reglementarea comună privind asigurarea împotriva riscurilor de accident și de boală profesională a funcționarilor, reclamantul trebuia să informeze administrația cu privire la evoluția stării sale de sănătate. Prin urmare, i se solicita reclamantului un certificat medical completat de medicul său curant. În această privință, se preciza că, în ipoteza în care administrația nu primea acest certificat completat până la 8 mai 2007, reclamantul era considerat vindecat.

- 35 La 28 martie 2007, Comisia a amintit reclamantului că, potrivit articolului 15 din anexa VIII la statut, instituția poate supune periodic unor examene medicale foștii funcționari care beneficiază de o pensie de invaliditate și care nu au împlinit vârsta de 63 de ani. În consecință, Comisia a solicitat reclamantului să îi prezinte un certificat medical care să indice starea sa actuală de sănătate și care să „se pronunțe” cu privire la necesitatea sau la lipsa necesității menținerii sale în poziție de invaliditate.

Procedura în primă instanță

- 36 La 17 iunie 2005, reclamantul, pe atunci în vârstă de 40 de ani, a sesizat Tribunalul de Primă Instanță al Comunităților Europene cu o acțiune având ca obiect anularea deciziei AIPN privind respingerea candidaturii sale pentru postul în litigiu, precum și anularea deciziei de numire a domnului A în același post, care a fost înregistrată cu numărul T-225/05.
- 37 La 3 octombrie 2005, Comisia a invocat, prin act separat, în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului de Primă Instanță, o excepție de inadmisibilitate împotriva atât a cererilor de anulare, cât și a cererii de despăgubiri formulate în cadrul acțiunii T-225/05. La 15 noiembrie 2005, reclamantul și-a depus observațiile cu privire la excepția de inadmisibilitate. Prin ordonanța din 8 decembrie 2005, Tribunalul de Primă Instanță a unit excepția de inadmisibilitate cu fondul.
- 38 Prin Ordonanța din 15 decembrie 2005, Tribunalul de Primă Instanță, în temeiul articolului 3 alineatul (3) din Decizia 2004/752/CE, Euratom a Consiliului din 2 noiembrie 2004 de instituire a Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (JO L 333, p. 7, Ediție specială, 01/vol. 5, p. 142), a trimis cauza spre judecare Tribunalului. Acțiunea a fost înregistrată la grefa Tribunalului cu numărul F-44/05.
- 39 La 10 septembrie 2007, reclamantul a solicitat Tribunalului, în special, să transmită autorităților de urmărire penală competente o copie a înscrisurilor din dosarul procedurii și să formuleze o plângere împotriva Comisiei ca urmare a unor declarații inexacte conținute de acestea cu privire la data începerii lucrărilor comitetului de preselecție. În plus, reclamantul a solicitat Tribunalului să ia în considerare, în cadrul deciziei sale privind cererea de despăgubiri, inexactitatea declarațiilor Comisiei. În această privință, reclamantul a solicitat Tribunalului să își exercite competența de fond în vederea obligării Comisiei la plata unei despăgubiri corespunzătoare pentru repararea prejudiciului moral pe care i l-ar fi cauzat declarațiile inexacte ale Comisiei.
- 40 La 25 septembrie 2008, Tribunalul (Camera a doua) a pronunțat Hotărârea Strack/Comisia, prin care, la punctul 1 din dispozitiv, a respins ca inadmisibilă cererea de anulare a deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu, la punctul 2 din dispozitiv, a anulat decizia de respingere a candidaturii reclamantului pentru postul în litigiu, la punctul 3 din dispozitiv, a obligat Comisia să plătească reclamantului suma de 2 000 de euro cu titlu de daune interese, la punctul 4 din dispozitiv, a respins în rest acțiunea, la punctul 5 din dispozitiv, a obligat reclamantul la plata a jumătate din propriile cheltuieli de judecată și, la punctul 6 din dispozitiv, a obligat Comisia la plata propriilor cheltuieli de judecată, precum și la plata unei jumătăți din cheltuielile de judecată efectuate de reclamant.
- 41 Cu ocazia acestei hotărâri, Tribunalul a statuat, în ceea ce privește cererea reclamantului de a transmite o copie a înscrisurilor din dosar autorităților de urmărire penală competente și de a formula o plângere în consecință, că nu poate să admită cererea menționată întrucât aceasta nu era de competența sa (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 49).

- 42 În ceea ce privește obiectul acțiunii, Tribunalul a precizat că concluziile în anulare ale reclamantului trebuiau înțelese ca având ca obiect, pe de o parte, anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu și, pe de altă parte, anularea deciziei de respingere a candidaturii reclamantului (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 54).
- 43 În urma examinării concluziilor în anulare, Tribunalul le-a respins ca inadmisibile pe cele având ca obiect anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 80) și le-a admis în parte pe cele având ca obiect anularea deciziei de respingere a candidaturii reclamantului (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 202).
- 44 Pentru a motiva inadmisibilitatea concluziilor în anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu, Tribunalul a arătat că reclamantul fusese pensionat și primise dreptul la o prestație de invaliditate începând cu 31 martie 2005, astfel încât, la momentul introducerii acțiunii, la 17 iunie 2005, acesta nu mai era în măsură să lucreze în cadrul Comisiei și nu mai putea pretinde să ocupe postul în litigiu. Desigur, o reintegrare a reclamantului în serviciul Comisiei rămânea posibilă, însă Tribunalul a amintit că, atunci când interesul de a exercita acțiunea invocat de un reclamant privește o situație juridică viitoare, acesta din urmă trebuie să demonstreze că atingerea adusă acestei situații este deja certă. Or, reintegrarea reclamantului în serviciile Comisiei ar fi fost numai un eveniment eventual, a cărui realizare era incertă. În aceste împrejurări, Tribunalul a statuat că revenea reclamantului sarcina să dovedească existența unei împrejurări speciale care justifică menținerea unui interes personal și actual de a solicita în instanță anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu și, considerând că reclamantul nu a reușit să dovedească existența unei astfel de împrejurări, a concluzionat că acesta nu avea un interes pentru a solicita anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu. În schimb, Tribunalul a considerat că reclamantul, deși pensionat, păstra un interes pentru a se constata nelegalitatea deciziei de respingere a candidaturii sale pentru postul în litigiu, și aceasta pentru a obține, dacă era cazul, repararea prejudiciului pe care această decizie ar fi putut să i-l cauzeze.
- 45 Pe fond, Tribunalul a admis concluziile în anularea deciziei de respingere a candidaturii reclamantului pentru postul în litigiu pentru motivul că componența comitetului de preselecție nu respecta prevederile articolului 2 alineatul (3) din Decizia din 28 aprilie 2004. Astfel, această decizie prevedea prezența în comitetul de preselecție a cel puțin unui membru de la o altă direcție generală decât cea de care aparținea postul care trebuia ocupat. Or, toți membrii comitetului de preselecție își exercitau atribuțiile în cadrul Oficiului pentru Publicații (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 116), iar părțile nu au contestat faptul că Decizia din 28 aprilie 2004 se aplica Oficiului (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 106). Prin urmare, Tribunalul a admis în parte concluziile reclamantului cu privire la despăgubiri pentru motivul că acesta fusese privat de dreptul de a i se examina candidatura în condiții legale și a obligat Comisia să plătească reclamantului suma de 2 000 de euro în temeiul prejudiciului moral suferit de acesta (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 220).

Procedura de recurs

- 46 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului de Primă Instanță, la 3 decembrie 2008, Comisia a formulat un recurs principal împotriva Hotărârii Strack/Comisia, înregistrat cu numărul T-526/08 P. Potrivit Comisiei, Tribunalul, în primul rând, ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a recunoscut reclamantului un interes de a exercita acțiunea în anularea deciziei de respingere a candidaturii sale, în al doilea rând, ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a dedus existența prejudiciului moral pretins de reclamant din simpla constatare că acesta din urmă a fost privat de dreptul de a i se examina candidatura în condiții legale și, în al treilea rând, ar fi pronunțat o hotărâre afectată de un viciu de motivare, întrucât nu a expus motivele pentru care ar fi fost lezat interesul moral al reclamantului.

- 47 La 10 februarie 2009, reclamantul a depus memoriul său în răspuns, în care a formulat și un recurs incident împotriva hotărârii atacate. Potrivit reclamantului, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când i-a negat orice interes de a exercita acțiunea în anularea deciziei de numire a domnului A, ar fi pronunțat o hotărâre afectată de un viciu de motivare prin faptul că nu a motivat considerația potrivit căreia nu avea competența să soluționeze cererea de a transmite autorităților de urmărire penală competente o copie a înscrisurilor din dosarul procedurii și să formuleze o plângere împotriva Comisiei ca urmare a unor declarații inexacte conținute de acestea și ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că s-a pronunțat în acest sens. De asemenea, reclamantul reproșa Tribunalului că a omis să ia în considerare prejudiciul moral care i-ar fi fost cauzat de anumite nelegalități ale procedurii de selecție, pe care le denunțase în cadrul acțiunii sale inițiale care a condus la pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia. În plus, în înscrisurile sale, reclamantul a prezentat o cerere prin care solicita Tribunalului de Primă Instanță să transmită autorităților de urmărire penală competente o copie a actelor de procedură și să formuleze o plângere împotriva Comisiei ca urmare a declarațiilor inexacte conținute de acestea.
- 48 În hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul Uniunii Europene, pe de o parte, a admis recursul principal al Comisiei pentru motivul că Tribunalul săvârșise trei erori de drept, prima, întrucât a apreciat interesul reclamantului de a exercita acțiunea în anularea deciziei de respingere a candidaturii sale în mod specific și distinct de interesul său de a exercita acțiunea în anularea deciziei de numire a domnului A (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 46), a doua, întrucât a întemeiat admisibilitatea cererii de anulare a deciziei de respingere a candidaturii pe o apreciere eronată a interesului reclamantului de a exercita acțiunea (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 51), a treia, în ceea ce privește interpretarea și aplicarea normelor de angajare a răspunderii extracontractuale a Uniunii, întrucât Tribunalul a admis concluziile în despăgubire ale reclamantului fără a examina în mod concret, astfel cum era obligat să o facă din punct de vedere legal, dacă prejudiciul moral pretins putea fi disociat de nelegalitatea pe care se întemeia anularea deciziei de respingere a candidaturii sale, neputând fi, astfel, reparat integral prin anularea în cauză (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 59).
- 49 Pe de altă parte, Tribunalul Uniunii Europene a admis în parte recursul incident al reclamantului. Astfel, acesta a considerat că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept întrucât a respins ca inadmisibile concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A conținute în cererea introductivă pe baza unor motive care nu erau de natură să stabilească faptul că reclamantul nu avea interes să exercite acțiunea în vederea unei astfel de anulări (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 75 și următoarele).
- 50 În schimb, Tribunalul Uniunii Europene a respins în rest recursul incident. În special, acesta a arătat că în mod întemeiat Tribunalul a statuat că nu avea competența de a judeca cererea formulată de o parte la un litigiu care urmărea în esență, în primul rând, ca Tribunalul să constate că comportamentul adoptat în cursul procedurii de cealaltă parte la același litigiu poate face obiectul unei încadrări penale, în al doilea rând, ca Tribunalul să stabilească faptul că acest comportament trebuie denunțat autorităților penale competente și, în al treilea rând, ca Tribunalul să formuleze o plângere la autoritățile competente. Tribunalul Uniunii Europene a precizat totuși că această constatare nu aducea atingere posibilității ca reclamantul să solicite Tribunalului, în temeiul competențelor conferite acestuia din urmă de articolul 30 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, ridicarea imunității de care beneficiază reprezentanții părților care compar în fața sa, pentru afirmațiile orale sau înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți, în vederea sesizării autorităților penale competente cu privire la comportamentul menționat (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 82).
- 51 În ceea ce privește cererea reclamantului prin care acesta solicita Tribunalului Uniunii Europene să transmită autorităților de urmărire penală competente o copie a actelor de procedură și să formuleze o plângere împotriva Comisiei, Tribunalul Uniunii Europene a respins cererea în cauză ca inadmisibilă, pentru motivul că normele care reglementează procedura de recurs împotriva unei decizii a Tribunalului nu prevăd nicio cale de drept care să permită unei părți la procedura în primă instanță să îl sesizeze cu o cerere care urmărește, în esență, ca Tribunalul Uniunii Europene să

constate că comportamentul adoptat în primă instanță de cealaltă parte la procedură poate face obiectul unei încadrări penale și să decidă să denunțe acest comportament autorităților penale competente (hotărârea de trimitere spre judecare, punctul 124).

- 52 În final, în primul rând, Tribunalul Uniunii Europene a anulat punctele 1, 2, 3, 5 și 6 din dispozitivul Hotărârii Strack/Comisia (hotărârea de trimitere spre judecare, punctul 127) și a respins în rest recursul incident. În al doilea rând, Tribunalul Uniunii Europene a apreciat că nu era în măsură să se pronunțe nici cu privire la concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A și a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului pentru motivul că nu a existat o dezbatere referitoare la problema dacă interesul domnului A împiedica pronunțarea unei astfel de anulări și nici cu privire la concluziile privind acordarea de despăgubiri în valoare de 2 000 de euro în măsura în care Tribunalul nu analizase dacă prejudiciul moral pe care reclamantul îl suferise putea fi disociat de nelegalitatea constatată de acesta. Prin urmare, Tribunalul Uniunii Europene a trimis cauza spre judecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A în postul în litigiu și a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului pentru postul menționat, precum și cu privire la concluziile privind acordarea de despăgubiri în valoare de 2 000 de euro (hotărârea de trimitere spre judecare, punctul 128). În ultimul rând, Tribunalul Uniunii Europene a statuat că cererea privind cheltuielile de judecată aferente procedurii de recurs va fi soluționată odată cu fondul.
- 53 Prin scrisorile din 15 decembrie 2010, grefa Tribunalului, în conformitate cu articolul 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, a informat reclamantul și Comisia că dispuneau de un termen de două luni, care se prelungește pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu zece zile, de la comunicarea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene pentru a depune memoriile cuprinzând observații scrise.
- 54 Prezenta cauză a fost repartizată Camerei a doua, compusă la acea dată din domnul H. Tagaras, președinte, doamna I. Boruta și domnul S. Van Raepenbusch, judecători. Ca urmare a expirării mandatului președintelui camerei și a reorganizării camerelor Tribunalului la 10 octombrie 2011, componența acestei camere a fost modificată.
- 55 Reclamantul și Comisia au depus fiecare, la 21 februarie 2011 și, respectiv, la 12 aprilie 2011, câte un memoriu cuprinzând observații scrise.
- 56 În memoriul său cuprinzând observații scrise privind hotărârea de trimitere spre judecare, pe lângă aceste observații, reclamantul a prezentat mai multe cereri prin care a solicitat, în primul rând, ca Tribunalul să suspende procedura până la adoptarea unei noi dispoziții de înlocuire a articolului 113 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, în al doilea rând, ca Tribunalul să ridice imunitatea de care beneficiază reprezentanții Comisiei pentru afirmațiile orale și înscrisurile depuse în cursul procedurii care a condus la pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia, în al treilea rând, ca președintele Tribunalului să îl recuze pe domnul judecător S. Van Raepenbusch și, în al patrulea rând, ca Tribunalul să îi acorde o despăgubire pentru durata excesivă a procedurii și, în cazul în care Tribunalul ar aprecia că această cerere de daune interese nu poate fi analizată direct în cadrul prezentei proceduri, ci trebuie să facă obiectul unei acțiuni autonome, să o transmită instanței competente.
- 57 Dintre aceste cereri, cea având ca obiect suspendarea procedurii de către Tribunal până la adoptarea unei noi dispoziții de înlocuire a articolului 113 alineatul (2) din Regulamentul de procedură și cea având ca obiect recuzarea domnului judecător S. Van Raepenbusch de către președintele Tribunalului au fost respinse prin Ordonanța președintelui Camerei a doua din 8 decembrie 2011 și, respectiv, prin Decizia președintelui Tribunalului din 29 septembrie 2011.

În drept

- 58 Cu titlu introductiv, trebuie să se stabilească obiectul prezentei cauze.
- 59 Mai întâi, este necesar să se arate că, dintre cererile formulate de reclamant, nu au fost încă soluționate cea prin care se solicita Tribunalului să ridice imunitatea de care beneficiază reprezentanții Comisiei pentru afirmațiile orale și înscrisurile depuse în cursul procedurii care a condus la pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia și cea prin care se solicita Tribunalului să acorde reclamantului o despăgubire pentru durata excesivă a procedurii.
- 60 Pe de altă parte, trebuie amintit că, în urma anulării de către Tribunalul Uniunii Europene a unei părți a dispozitivului Hotărârii Strack/Comisia și a trimiterii cauzei spre rejudecare Tribunalului, acesta din urmă este sesizat, în temeiul articolului 113 din Regulamentul de procedură, prin hotărârea de trimitere spre rejudecare cu privire la concluziile și la motivele invocate de reclamant în cauza F-44/05, Strack/Comisia, cu excepția elementelor dispozitivului care nu au fost anulate de Tribunalul Uniunii Europene, precum și a considerațiilor care constituie fundamentul necesar al elementelor menționate, acestea din urmă dobândind autoritate de lucru judecat.
- 61 Pentru a stabili care sunt cu exactitate concluziile și motivele asupra cărora Tribunalul trebuie să se pronunțe, trebuie amintit că, în cauza Strack/Comisia, reclamantul solicitase Tribunalului:
- judecarea acțiunii introduse în conformitate cu articolul 91 din statut;
 - constatarea faptului că acțiunea este admisibilă și fondată;
 - anularea deciziei AIPN din data de 22 martie 2005 de respingere a reclamației;
 - anularea deciziei Comisiei din data de 19 noiembrie 2004 de respingere a candidaturii sale;
 - anularea procedurii de selecție COM/A/057/04;
 - obligarea Comisiei la plata sumei de 5 000 de euro cu titlu de daune interese pentru prejudiciul moral suferit ca urmare a nelegalității procedurii de selecție și a deciziei tardive de respingere a candidaturii sale;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 62 Cu toate acestea, trebuie să se deducă implicit din Hotărârea Strack/Comisia, citată anterior, că concluziile având ca obiect judecarea de către Tribunal a acțiunii introduse în conformitate cu articolul 91 din statut și cele având ca obiect constatarea de către Tribunal a faptului că acțiunea este admisibilă și fondată au fost considerate de Tribunal ca reprezentând simple enunțuri formale asupra cărora nu era necesar să se pronunțe, în măsura în care hotărârea menționată nu s-a exprimat cu privire la aceste concluzii. Hotărârea de trimitere spre rejudecare nu a infirmat această constatare.
- 63 În plus, în Hotărârea Strack/Comisia, Tribunalul a statuat că toate capetele de cerere ale concluziilor în anulare formulate în cererea introductivă trebuiau considerate ca având drept obiect anularea, pe de o parte, a deciziei de numire a domnului A și, pe de altă parte, a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului (Hotărârea Strack/Comisia, punctul 54). Această definire a obiectului acțiunii nu a fost infirmată de Tribunalul Uniunii Europene în hotărârea de trimitere spre rejudecare. Cu toate acestea, în urma anulării de către Tribunalul Uniunii Europene a punctelor 1, 2, 3, 5 și 6 din dispozitivul Hotărârii Strack/Comisia, în hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul trebuie să se pronunțe din nou cu privire la concluziile în anulare și la concluziile în despăgubire.

- 64 Mai exact, rezultă din cuprinsul punctului 46 din hotărârea de trimitere spre rejudecare că, în ceea ce privește concluziile în anulare, Tribunalul trebuie să reanalizeze admisibilitatea lor luând în considerare de această dată în mod global și unitar interesul reclamantului de a obține anularea deciziei de numire a domnului A și interesul său de a obține anularea deciziei de respingere a candidaturii sale.
- 65 Cu privire la acest aspect, Tribunalul Uniunii Europene a precizat, la punctele 47-51 din hotărârea de trimitere spre rejudecare, că interesul reclamantului de a exercita acțiunea în anulare nu poate fi dedus din faptul că acesta ar avea interes să se constate nelegalitatea unei decizii pentru a obține ulterior repararea prejudiciului pe care decizia menționată i l-ar fi putut cauza. În plus, Tribunalul Uniunii Europene a statuat, în special la punctele 73-75 din hotărârea de trimitere spre rejudecare, că interesul reclamantului de a exercita acțiunea nu îi poate fi negat pentru simplul fapt că acesta a fost pensionat din oficiu ca urmare a unei incapacități permanente totale recunoscute de comisia pentru invaliditate, în temeiul articolelor 53 și 78 din statut, întrucât această situație este reversibilă.
- 66 În ceea ce privește temeinicia motivelor de anulare, nu reiese din hotărârea de trimitere spre rejudecare că Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a admis primul motiv și le-a respins pe celelalte. În schimb, hotărârea de trimitere spre rejudecare precizează că Tribunalul va trebui să analizeze problema dacă interesul domnului A, numit în postul în litigiu, împiedică anularea deciziei de numire și a deciziei de respingere a candidaturii (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 128).
- 67 În ceea ce privește concluziile cu privire la despăgubiri, în măsura în care acestea se referă la alte capete de cerere privind despăgubirile decât cel legat de nelegalitatea componenței comitetului de preselecție, trebuie arătat că, la punctul 211 și următoarele din Hotărârea Strack/Comisia, Tribunalul le-a respins pe toate. În hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul Uniunii Europene a confirmat că aceste capete de cerere privind despăgubirile erau neîntemeiate. Întrucât soluția adoptată în Hotărârea Strack/Comisia a dobândit autoritate de lucru judecat, ea nu poate fi repusă în discuție în cadrul prezentei proceduri după trimiterea spre rejudecare.
- 68 În ceea ce privește concluziile cu privire la despăgubiri, în măsura în care acestea privesc prejudiciul moral pe care reclamantul l-ar fi suferit ca urmare a nelegalității componenței comitetului de preselecție, Tribunalul Uniunii Europene le-a trimis spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta din urmă să examineze dacă prejudiciul moral invocat poate fi disociat de nelegalitatea pe care se întemeiază aceste anulări și dacă acest prejudiciu nu poate fi reparat integral prin anulările menționate (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctele 59 și 128).
- 69 În consecință, în cadrul prezentei cauze, trebuie să se statueze cu privire la:
- cererea reclamantului prin care solicită Tribunalului să ridice imunitatea de care beneficiază reprezentanții Comisiei pentru afirmațiile orale și înscrisurile depuse în cursul procedurii care a condus la pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia;
 - cererea reclamantului prin care solicită Tribunalului să îi acorde o despăgubire pentru durata excesivă a procedurii;
 - concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A și a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului în măsura în care este vorba despre problema dacă acestea din urmă sunt admisibile și, în această ipoteză, dacă interesul domnului A împiedică anularea acestor decizii;
 - concluziile cu privire la despăgubiri în măsura în care privesc prejudiciul moral pe care reclamantul l-ar fi suferit ca urmare a nelegalității componenței comitetului de preselecție.

Cu privire la cererea de ridicare a imunității reprezentanților Comisiei pentru afirmațiile orale și înscrisurile depuse în cursul procedurii

- 70 În cadrul procedurii care s-a încheiat cu pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia, reclamantul a arătat că două documente depuse de reprezentanții Comisiei în cursul procedurii contraziceau afirmația, formulată de aceștia în memoriul lor în apărare, potrivit căreia comitetul de preselecție își începuse lucrările anterior datei de 1 mai 2004, astfel încât noua reglementare privind comitetele de selecție nu era aplicabilă. Manifestând îndoieli referitor la problema dacă reprezentanții Comisiei nu s-ar fi făcut vinovați de o tentativă de fraudă privind procedura, reclamantul a solicitat Tribunalului, în memoriul său cuprinzând observații scrise, să ridice imunitatea de care beneficiau reprezentanții Comisiei menționați, în temeiul articolului 30 alineatul (4) din Regulamentul de procedură. În opinia reclamantului, ridicarea imunității acestor reprezentanți ai Comisiei nu ar împiedica buna desfășurare a procedurii, din moment ce procedura în prezenta cauză, în urma trimiterii spre rejudecare după anularea în parte, s-ar afla într-un stadiu în care părțile au încheiat expunerea argumentației lor.
- 71 Audiați de Tribunal, reprezentanții Comisiei menționați au prezentat fiecare, prin scrisorile din 6 martie 2012, observații privind cererea de ridicare a imunității formulată de reclamant. Ulterior, reclamantul și Comisia au luat poziție față de observațiile în cauză prin scrisorile din 16 aprilie 2012 și, respectiv, din 26 martie 2012.
- 72 În această privință, trebuie amintit mai întâi că, în temeiul articolului 30 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, „[r]eprezentanții părților care compar în fața Tribunalului sau în fața unei autorități judiciare căreia Tribunalul i-a adresat o cerere de comisie rogatorie se bucură de imunitate pentru afirmațiile orale sau înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți”. Alineatele (3) și (4) ale aceluiași articol prevăd că această imunitate este acordată „exclusiv în interesul bunei desfășurări a procedurii” și că Tribunalul poate ridica imunitatea dacă o astfel de ridicare „nu împiedică buna desfășurare a procedurii”.
- 73 Este necesar să se sublinieze că aceste dispoziții trebuie interpretate în lumina articolului 19 al cincilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, care reprezintă temeiul lor juridic și care prevede că „[a]genții, consilierii și avocații care compar în fața Curții se bucură de drepturile și garanțiile necesare exercitării independente a funcției lor, în condiții care se stabilesc prin regulamentul de procedură”.
- 74 De asemenea, trebuie să se țină seama în interpretarea acestei dispoziții de faptul că imunitatea reprezentanților părților reflectă libertatea de exprimare a avocaților consacrată la articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la articolul 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”). În această privință, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat în special, cu privire la libertatea de exprimare a unui avocat al apărării într-o procedură penală, că „[s]tatutul specific al avocaților le conferă o poziție centrală în administrarea justiției, ca intermediari între justițiabili și instanțe, fapt care explică normele de conduită impuse în general membrilor baroului[. P]e lângă esența ideilor și a informațiilor exprimate, articolul 10 [din CEDO] protejează de asemenea modul lor de exprimare[. L]ibertatea de exprimare de care beneficiază un avocat în instanță nu este nelimitată, iar anumite interese, precum autoritatea puterii judiciare, sunt suficient de importante pentru a justifica restrângeri ale acestui drept. Totuși [...], numai în mod excepțional restrângerea libertății de exprimare a avocatului apărării [...] poate fi considerată necesară într-o societate democratică” (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Kyprianou împotriva Ciprului din 15 decembrie 2005, §173 și 174).
- 75 Deși este cert că procedura în fața Tribunalului nu este o procedură penală, nu este mai puțin adevărat că articolul 10 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, protejează în general libertatea de exprimare a avocaților și contribuie la realizarea în practică a dreptului la un proces echitabil. Astfel, în Hotărârea Kyprianou împotriva Ciprului, citată anterior,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, la punctul 175, că, „[p]entru a avea încredere în administrarea justiției, publicul trebuie să aibă încredere în capacitatea avocaților de a-i reprezenta pe justițiabili în mod efectiv[. R]ezultă că «efectul disuasiv» [susceptibil să se producă prin adoptarea unei sancțiuni împotriva unui avocat] este un factor important care trebuie luat în considerare pentru garantarea unui echilibru just între instanțe și avocați în cadrul unei bune administrări a justiției”.

- 76 În sfârșit, pentru a interpreta articolul 30 din Regulamentul de procedură, trebuie luat în considerare articolul 47 alineatele (1) și (2) din Cartă, care urmărește să garanteze dreptul fundamental la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe, inclusiv posibilitatea de a fi consiliat, apărut și reprezentat (a se vedea, în ceea ce privește dreptul la asistență judiciară, Hotărârea Curții din 22 decembrie 2010, DEB, C-279/09, punctele 45 și 46).
- 77 Cererea de ridicare a imunității de care beneficiază reprezentanții Comisiei menționați în cursul procedurii care a condus la pronunțarea Hotărârii Strack/Comisia trebuie examinată în lumina celor arătate anterior.
- 78 Cu toate acestea, înainte de a analiza temeinicia cererii prezentate de reclamant, trebuie să se examineze admisibilitatea ei. Desigur, Tribunalul Uniunii Europene a arătat, la punctul 82 din hotărârea de trimitere spre rejudecare, că fiecare parte avea posibilitatea, pentru a putea sesiza ulterior autoritățile penale competente, să formuleze o astfel de cerere de ridicare a imunității în fața Tribunalului, însă este necesar să se arate că, în cursul procedurii inițiale, reclamantul nu ceruse ca imunitatea reprezentanților Comisiei să fie ridicată, astfel încât Tribunalul Uniunii Europene nu putea să se fi pronunțat în hotărârea de trimitere spre rejudecare cu privire la domeniul de aplicare al articolului 30 din Regulamentul de procedură al Tribunalului. De asemenea, nu este posibil ca o decizie a Tribunalului cu privire la acest aspect să fi făcut obiectul unei analize de către instanța de recurs. În consecință, este necesar să se constate că hotărârea de trimitere spre rejudecare trebuie înțeleasă ca fiind un simplu *obiter dictum*, formulat ca răspuns la un argument al reclamantului potrivit căruia a considera Tribunalul ca fiind lipsit de competență pentru a constata dacă comportamentul unei părți poate să facă obiectul unei încadrări penale constituie o denegare de dreptate.
- 79 În schimb, trebuie să se constate că articolul 30 din Regulamentul de procedură nu prevede în mod expres că o cerere de ridicare a imunității poate fi formulată de una dintre părți. Or, având în vedere că imunitatea prevăzută la articolul 30 din Regulamentul de procedură urmărește să protejeze reprezentanții părților împotriva unor eventuale urmăriri și având în vedere *ratio legis* a acestei dispoziții astfel cum a fost prezentată mai sus, Tribunalul apreciază că nu are obligația să se pronunțe cu privire la o cerere de ridicare a imunității decât dacă această cerere este formulată de o instanță sau de o autoritate națională competentă. Întrucât acest lucru nu a avut loc în speță, Tribunalul consideră că nu poate să admită o cerere de ridicare a imunității prezentată de una dintre părți, întrucât o astfel de cerere nu este de competența Tribunalului.
- 80 Rezultă că, în prezenta cauză, cererea de ridicare a imunității formulată de reclamant trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Cu privire la cererea de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii

- 81 Cererea de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii, formulată în memoriul cuprinzând observații scrise depus de reclamant în prezenta procedură desfășurată în urma trimiterii spre rejudecare, a fost tratată prin ordonanță separată (Ordonanța Tribunalului din 7 decembrie 2011, Strack/Comisia, F-44/05 RENV). În această ordonanță, Tribunalul a constatat că, pentru a-și susține cererea, reclamantul invoca durata a trei proceduri distincte, și anume procedura administrativă care urmărea ocuparea postului în litigiu, procedura precontencioasă și procedura jurisdicțională.

- 82 Considerând că nu are competența să se pronunțe cu privire la cererea de despăgubiri întemeiată pe durata procedurii jurisdicționale, întrucât prejudiciul invocat nu își are originea în raporturile de muncă dintre reclamant și Comisie, ci în întârzierea pronunțării pretins imputabilă instanțelor Uniunii, Tribunalul a trimis Tribunalului Uniunii Europene, prin Ordonanța din 7 decembrie 2011, Strack/Comisia, F-44/05 RENV, cererea de despăgubiri introdusă de reclamant în măsura în care privea durata excesivă a procedurii jurisdicționale. Această cerere de despăgubiri a fost înregistrată la grefa Tribunalului Uniunii Europene cu numărul T-670/11.
- 83 Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului Uniunii Europene, la 12 ianuarie 2012, reclamantul a solicitat ca cererea sa de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii jurisdicționale să fie considerată ca rămasă fără obiect, iar cauza T-670/11 să fie radiată din registrul Tribunalului Uniunii Europene.
- 84 La 16 februarie 2012, reclamantul a formulat recurs împotriva Ordonanței din 7 decembrie 2011, Strack/Comisia, F-44/05 RENV, de trimitere în fața Tribunalului Uniunii Europene a cererii de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii jurisdicționale. Acest recurs a fost înregistrat la grefa Tribunalului Uniunii Europene cu numărul T-65/12 P.
- 85 Prin Ordonanța președintelui Tribunalului Uniunii Europene din 26 ianuarie 2012, cauza T-670/11 a fost radiată din registrul Tribunalului Uniunii Europene.
- 86 Prin Ordonanța din 12 iunie 2012, Strack/Comisia (T-65/12 P), Tribunalul Uniunii Europene a respins recursul formulat de reclamant împotriva Ordonanței din 7 decembrie 2011, Strack/Comisia, F-44/05 RENV, de trimitere în fața Tribunalului Uniunii Europene a cererii de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii jurisdicționale pentru motivul că ordonanța atacată nu constituia un act care putea face obiectul unui recurs.
- 87 În ceea ce privește cererea de despăgubiri, în măsura în care privește durata excesivă a procedurii administrative având ca obiect ocuparea postului și a procedurii administrative precontencioase, este necesar să se arate că, în susținerea acesteia, reclamantul reproșează Comisiei că a prelungit în mod voluntar aceste proceduri întrucât a pus în aplicare o procedură vădit incorectă pentru ocuparea postului vacant, întrucât nu l-a informat în mod direct cu privire la rezultatul acestei proceduri și întrucât nu a adoptat măsurile rectificative necesare în cadrul procedurii precontencioase, epuizând practic termenele acesteia.
- 88 În această privință, referitor la procedura administrativă propriu-zisă, trebuie amintit că, în temeiul principiului bunei administrări, AIPN are obligația de a respecta un termen rezonabil în cadrul desfășurării oricărei proceduri administrative (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 11 aprilie 2006, Angeletti/Comisia, T-394/03, punctul 163).
- 89 În prezenta cauză, este necesar să se arate că procedura administrativă având ca obiect ocuparea postului în litigiu a început la 24 martie 2004 prin publicarea anunțului pentru ocuparea unui post vacant în vederea ocupării postului în cauză și s-a încheiat, în ceea ce îl privește pe reclamant, la 19 noiembrie 2004, atunci când acesta din urmă a fost informat că nu îi fusese reținută candidatura. Prin urmare, trebuie să se constate că durata procedurii administrative a fost de aproximativ opt luni, durată care nu poate fi considerată drept nerezonabilă, având în vedere că, printre altele, candidaturile pentru postul în litigiu puteau fi depuse până la 15 aprilie 2004 și că procedura de selecție consta în patru etape, și anume, în primul rând, examinarea candidaturilor de către comitetul de preselecție în vederea întocmirii unei liste restrânse, în al doilea rând, interviuarea de către AIPN a candidaților incluși pe lista restrânsă sau a oricărui alt candidat cu care aceasta dorea să discute, în al treilea rând, solicitarea avizului Comitetului consultativ privind numirile și, în al patrulea rând, adoptarea de către AIPN a actului de numire.

- 90 În ceea ce privește durata procedurii precontencioase, aceasta a fost de trei luni și treizeci de zile, ceea ce nu reprezintă o durată excesivă. În orice caz, din principiu, durata procedurii precontencioase nu poate fi excesivă întrucât, ca urmare a diferitor termene prevăzute la articolele 90 și 91 din statut, aceasta nu poate depăși 14 luni și 10 zile, în cazul în care a fost deschisă printr-o cerere, și 10 luni și 10 zile în cazul în care, astfel cum este situația în speță, a fost deschisă printr-o reclamație.
- 91 În consecință, trebuie să se respingă cererea de despăgubiri în măsura în care este întemeiată pe durata excesivă a procedurii administrative pentru ocuparea postului și a procedurii precontencioase.

Cu privire la concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A și a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului

Cu privire la admisibilitatea concluziilor în anulare

– Argumentele părților

- 92 În memoriul în apărare depus în cauza F-44/05, care face trimitere la considerațiile invocate în excepția de inadmisibilitate prezentată prin act separat, Comisia susține că reclamantul nu ar avea interes să exercite acțiunea întrucât anularea deciziilor atacate nu i-ar putea conferi niciun avantaj. Astfel, fiind pensionat din oficiu, în temeiul articolelor 53 și 78 din statut, pentru incapacitate permanentă considerată totală anterior introducerii acțiunii, reclamantul nu ar putea pretinde să ocupe postul în litigiu.
- 93 În observațiile scrise depuse în prezenta procedură desfășurată în urma trimiterii spre rejudecare, Comisia afirmă că hotărârea de trimitere spre rejudecare confirmă că concluziile în anularea deciziei de numire a domnului A și a deciziei de respingere a candidaturii reclamantului sunt inadmisibile pentru motivul că anularea deciziilor menționate nu îi poate conferi niciun avantaj reclamantului.
- 94 Pe de o parte, Comisia arată că, pentru a statua că un funcționar, precum reclamantul, a cărui incapacitate permanentă totală este recunoscută de comisia pentru invaliditate și care este pensionat din oficiu în temeiul articolelor 53 și 78 din statut păstra un interes de a exercita acțiunea în anulare, Tribunalul Uniunii Europene s-a întemeiat pe Hotărârea Curții din 22 decembrie 2008, Gordon/Comisia (C-198/07 P). Or, în hotărârea menționată, Curtea ar fi precizat că situația ar fi diferită atunci când posibilitatea de reintegrare a funcționarului invalid nu este reală, ci doar ipotetică. Apreciind că în prezenta cauză nimic nu permite să se susțină că reclamantul ar putea fi în curând din nou apt pentru serviciu, Comisia deduce din aceasta că reclamantul nu ar avea interes să exercite acțiunea.
- 95 Pe de altă parte, Comisia pretinde că, în hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul Uniunii Europene ar fi arătat că un reclamant nu putea avea interes să exercite o acțiune în anularea unei decizii de numire a unui funcționar într-un post în cazul în care, luând în considerare gravitatea viciului și după evaluarea comparativă a intereselor prezente în cauză, ar reieși că anularea deciziei nelegale ar constitui o sancțiune excesivă a viciului care afectează această decizie. Or, în prezenta cauză, anularea deciziei de numire a domnului A ar constitui o sancțiune excesivă. Mai întâi, nelegalitatea care a afectat decizia menționată nu ar fi o eroare de drept sau o eroare vădită de apreciere, ci un simplu viciu de procedură, în plus neglijabil, întrucât a afectat decizia comitetului de preselecție, iar nu pe cea a AIPN. În continuare, principiul securității juridice s-ar opune anulării deciziei de numire a domnului A din moment ce au trecut mai mult de șapte ani de la adoptarea acesteia. În sfârșit, ar fi contrar interesului serviciului să se redeschidă o procedură având ca obiect ocuparea unui post în legătură cu care reclamantul nu aduce niciun element care ar demonstra că acesta din urmă ar putea pretinde să îl ocupe într-un viitor apropiat.

- 96 La rândul său, reclamantul consideră că anularea deciziilor atacate îi poate conferi un avantaj. În ceea ce privește decizia de respingere a candidaturii sale, reclamantul subliniază că, întrucât pensionarea sa din oficiu pentru invaliditate permanentă totală nu este definitivă, nu ar fi exclus ca la un moment dat să poată ocupa postul în litigiu. În ceea ce privește decizia de numire a domnului A, din moment ce concluziile în anularea acestei decizii au fost introduse în termenele prevăzute, domnul A nu ar avea niciun drept să fie menținut în postul în litigiu. În orice caz, reclamantul consideră că Comisia nu se poate prevala de interesul domnului A în locul acestuia din urmă pentru a invoca o excepție de inadmisibilitate și că o astfel de excepție de inadmisibilitate ar fi tardivă, întrucât Comisia nu a invocat-o în memoriul în apărare depus în procedura inițială în fața Tribunalului.

– Aprecierea Tribunalului

- 97 Potrivit unei jurisprudențe constante, pentru ca un funcționar sau un fost funcționar să aibă dreptul, în cadrul unei acțiuni formulate în temeiul articolelor 90 și 91 din statut, să solicite anularea unui act care îl lezează, în sensul articolului 90 alineatul (2) din statut, acesta trebuie să aibă, la momentul formulării acțiunii sale, un interes născut și actual suficient de important de a obține anularea acestui act, un astfel de interes presupunând ca cererea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să îi confere un avantaj (a se vedea Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 29 noiembrie 2006, Agne-Dapper și alții/Comisia și alții, T-35/05, T-61/05, T-107/05, T-108/05 și T-139/05, punctul 35 și jurisprudența citată, și hotărârea de trimitere spre rejudicare, punctul 43). Fiind o condiție de admisibilitate, interesul reclamantului de a exercita acțiunea se analizează la momentul introducerii acesteia (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului de Primă Instanță din 28 iunie 2005, Ross/Comisia, T-147/04, punctul 25 și jurisprudența citată, și hotărârea de trimitere spre rejudicare, punctul 44).
- 98 În ceea ce privește un funcționar a cărui invaliditate permanentă totală este recunoscută de comisia pentru invaliditate și care este pensionat din oficiu în temeiul articolelor 53 și 78 din statut, situația unui astfel de funcționar se distinge de cea a unui funcționar care a împlinit vârsta de pensionare, care a demisionat sau care a fost concediat, deoarece aici este vorba despre o situație reversibilă. Astfel, funcționarul care suferă de o astfel de invaliditate își poate relua la un moment dat funcția în cadrul unei instituții a Uniunii. În această privință, dispozițiile generale cuprinse în articolul 53 din statut trebuie coroborate cu dispozițiile speciale de la articolele 13-15 din anexa VIII la statut. Activitatea funcționarului declarat în stare de invaliditate nu este decât suspendată, evoluția situației sale în cadrul instituțiilor fiind condiționată de existența în continuare a împrejurărilor care au justificat această invaliditate, care poate fi controlată la intervale regulate (Hotărârea Gordon/Comisia, citată anterior, punctele 46 și 47, hotărârea de trimitere spre rejudicare, punctul 69).
- 99 În plus, întrucât un funcționar a cărui invaliditate permanentă considerată totală este recunoscută poate fi reîncadrat într-un post în cadrul unei instituții, acesta păstrează interesul, în sensul jurisprudenței menționate la punctul 94 din prezenta hotărâre, de a solicita, în cadrul procedurii de selecție în vederea ocupării unui post vacant la care i-a fost admisă participarea, anularea deciziei de respingere a candidaturii sale și a deciziei de numire a unui alt candidat, în scopul de a putea solicita în continuare, în caz de reintegrare, numirea în postul în cauză sau chiar numai în scopul de a evita, într-un asemenea caz, repetarea în viitor a nelegalităților invocate, legate de modalitățile de desfășurare a procedurii de selecție, în cadrul unei proceduri analoge la care va participa. Un astfel de interes de a exercita acțiunea decurge din articolul 233 primul paragraf CE (devenit articolul 266 primul paragraf TFUE), în temeiul căruia instituțiile emitente ale actului anulat sunt obligate să ia măsurile impuse de executarea hotărârii (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 7 iunie 2007, Wunenburger/Comisia, C-362/05 P, punctele 50 și 51 și jurisprudența citată, hotărârea de trimitere spre rejudicare, punctul 70).

- 100 În înscrisurile sale, Comisia pretinde că jurisprudența sus-menționată, în special Hotărârea Gordon/Comisia, citată anterior, impune ca, pentru ca un funcționar pensionat din oficiu, în temeiul articolelor 53 și 78 din statut, să păstreze un interes de a exercita acțiunea, posibilitatea reintegrării acestui funcționar să fie reală, iar nu pur ipotetică.
- 101 Cu toate acestea, deși Curtea a arătat efectiv la punctul 48 din Hotărârea Gordon/Comisia, citată anterior, că „posibilitatea reintegrării reclamantului nu era pur ipotetică, ci reală”, pentru a statua că reclamantul, deși pensionat din oficiu, păstra un interes de a exercita acțiunea, această precizare nu înseamnă că un funcționar aflat în situația menționată păstrează un interes de a exercita acțiunea numai în cazul în care este deja stabilit că va fi în curând din nou apt pentru serviciu, ci înseamnă numai că, atât timp cât nu este exclusă posibilitatea ca funcționarul respectiv să își poată relua activitatea, el păstrează un interes de a exercita acțiunea. Astfel, reiese din cuprinsul punctului 48 din Hotărârea Gordon/Comisia, citată anterior, că, pentru ca un funcționar pensionat din oficiu pentru invaliditate permanentă totală să păstreze un interes de a exercita acțiunea, este suficient să existe posibilitatea să poată fi reintegrat în cadrul serviciului, ceea ce se întâmplă atât timp cât invaliditatea permanentă totală nu este definitivă. În consecință, certitudinea reintegrării funcționarului nu este nicidecum necesară pentru a i se recunoaște acestui funcționar un interes de a exercita acțiunea. Astfel, după cum s-a amintit la punctul 97 din prezenta hotărâre, interesul unui reclamant privind anularea unui act presupune ca această anulare să îi poată conferi un avantaj, iar nu să existe certitudinea că îi va conferi un astfel de avantaj.
- 102 Pentru a răspunde pe deplin la argumentul Comisiei, Tribunalul Uniunii Europene a precizat, în hotărârea de trimitere spre rejudecare, că un funcționar pensionat din oficiu pentru invaliditate permanentă totală, în temeiul articolelor 53 și 78 din statut, nu este privat de un interes de a exercita acțiunea decât în anumite cazuri specifice, în care examinarea situației concrete a funcționarului menționat arată că nu își mai poate relua funcția în cadrul unei instituții, având în vedere, de pildă, concluziile comisiei pentru invaliditate însărcinate cu examinarea situației sale de invaliditate, din care rezultă că patologia care a determinat invaliditatea are un caracter fix și că nu mai este necesar niciun examen medical de revizuire, sau declarațiile funcționarului în cauză din care rezultă că, în orice caz, nu își va mai relua funcțiile în cadrul unei instituții (hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 71).
- 103 În speță, comisia pentru invaliditate a recunoscut starea de invaliditate permanentă totală a reclamantului, care a fost pensionat din oficiu în temeiul articolelor 53 și 78 din statut. Cu toate acestea, situația sa era reversibilă, administrația având grijă de altfel să amintească reclamantului, la 28 martie 2007, că îi poate supune periodic unor examene medicale pe foștii funcționari care beneficiază de o pensie de invaliditate și care nu au împlinit încă vârsta de 63 de ani (punctul 35 din prezenta hotărâre). În plus, niciun element din dosar nu permite să se stabilească faptul că, ulterior datei la care reclamantul a fost pensionat din oficiu, este absolut cert că acesta nu își va relua niciodată funcția. În orice caz, revine comisiei medicale sarcina de a se pronunța la momentul oportun cu privire la reluarea de către funcționar a funcțiilor sale, o astfel de apreciere fiind de ordin medical, astfel încât administrația nu poate anticipa conținutul deciziei pe care o va lua comisia respectivă. În consecință, trebuie să se constate că reclamantul poate continua să pretindă ocuparea postului în litigiu și că, în acest scop, păstrează un interes de a exercita acțiunea în anularea atât a deciziei de numire a domnului A, cât și a deciziei de respingere a candidaturii sale, decizii care în speță nu pot fi dissociate (denumite în continuare „deciziile atacate”).
- 104 În observațiile sale scrise depuse în prezenta procedură după trimiterea spre rejudecare, Comisia afirmă de asemenea că reclamantul nu ar avea interes să conteste deciziile atacate întrucât, potrivit unei jurisprudențe constante, nu ar putea obține anularea unei decizii de numire a unui funcționar sau a unui agent.

- 105 Cu toate acestea, trebuie să se constate că jurisprudența a admis deja, în mai multe rânduri, admisibilitatea concluziilor prin care se solicită anularea deciziei de numire a unui funcționar sau a unui agent, formulate de un terț față de respectiva decizie (a se vedea de exemplu Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 14 noiembrie 2006, Neirinck/Comisia, T-494/04, punctele 66 și 67) și că instanța Uniunii a anulat deja, în urma acțiunilor unor terți, mai multe decizii de numire a unor funcționari sau agenți (a se vedea, de exemplu, Hotărârea Curții din 23 ianuarie 1975, de Dapper/Parlamentul European, 29/74, punctul 16, Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 20 iulie 2001, Brumter/Comisia, T-351/99, punctul 97).
- 106 Desigur că, atunci când actul care trebuie anulat conferă avantaje unui funcționar sau agent, cum este cazul unei decizii de numire, revine instanței sarcina de a verifica dacă anularea nu reprezintă o sancțiune excesivă a nelegalității săvârșite (Hotărârea Curții din 5 iunie 1980, Oberthür/Comisia, 24/79, punctul 13, Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 10 iulie 1992, Barbi/Comisia, T-68/91, punctul 36), însă această obligație a instanței nu aduce atingere interesului unui terț față de decizie de a exercita o acțiune în anularea acesteia (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 22 octombrie 2008, Tzirani/Comisia, F-46/07, punctul 38).
- 107 Pe de o parte, examinarea de către instanță a problemei dacă o anulare este sau nu este o sancțiune excesivă a nelegalității săvârșite nu poate să intervină decât după examinarea legalității deciziei atacate, care ia în considerare în special gravitatea viciului constat (Hotărârea Tzirani/Comisia, citată anterior, punctul 38).
- 108 Pe de altă parte, chiar atunci când anularea unei decizii constituie o sancțiune excesivă în raport cu viciul constat, un reclamant poate obține un avantaj din concluziile în anulare îndreptate împotriva acestei decizii, întrucât, potrivit unei jurisprudențe constante, faptul că anularea unei decizii afectate de o nelegalitate constituie o sancțiune excesivă nu exclude ca instanța să admită concluziile, dar să transfere administrației sarcina de a căuta o soluție echitabilă la litigiu (Hotărârea Curții din 6 iulie 1993, Comisia/Albani și alții, C-242/90 P, punctul 13, Hotărârea Tribunalului din 29 septembrie 2010, Brune/Comisia, F-5/08, punctul 18) sau chiar să procedeze din oficiu la despăgubirea reclamantului pentru nelegalitatea săvârșită (Hotărârea Oberthür/Comisia, citată anterior, punctele 13 și 14, Hotărârea Tribunalului din 5 mai 2010, Bouillez și alții/Consiliul, F-53/08, punctul 90).
- 109 Rezultă din cele ce precedă că niciunul dintre argumentele prezentate de Comisie în susținerea excepției de inadmisibilitate invocate cu privire la concluziile având ca obiect anularea deciziilor atacate nu este întemeiat. În consecință, această excepție de inadmisibilitate trebuie respinsă.

Cu privire la temeinicia concluziilor în anulare

- 110 Reclamantul invocă cinci motive, întemeiate, în primul rând, pe încălcarea deciziei din 28 aprilie 2004 în măsura în care aceasta instituie anumite norme privind componența comitetului de preselectie, în al doilea rând, pe încălcarea articolului 11a și a articolului 22a alineatul (3) din noul statut, în al treilea rând, pe săvârșirea unei erori vădite de apreciere, în al patrulea rând, pe încălcarea articolului 25 din noul statut și, în al cincilea rând, pe încălcarea principiului bunei administrări și a obligației de sollicitudine.
- 111 În Hotărârea Strack/Comisia, Tribunalul a statuat că motivul întemeiat pe încălcarea deciziei din 28 aprilie 2004 trebuia admis din moment ce această decizie, aplicabilă în speță, prevedea la articolul 2 alineatul (3) ca din comitetul de preselectie să facă parte cel puțin trei membri cu grad și funcție de conducere egale sau mai mari decât nivelul postului care trebuia ocupat, dintre care unul să provină de la o altă direcție generală, și că, în speță, toți membrii comitetului de preselectie își exercitau atribuțiile în cadrul Oficiului pentru Publicații. În schimb, Tribunalul a respins celelalte motive ca neîntemeiate.

- 112 În hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul Uniunii Europene nu a infirmat soluția stabilită de Tribunal în ceea ce privește temeinicia motivelor de anulare invocate de reclamant. Prin urmare, soluția stabilită de Tribunal în Hotărârea Strack/Comisia cu privire la motivele de anulare a dobândit autoritate de lucru judecat (Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 8 decembrie 2005, Reynolds/Parlamentul European, T-237/00, punctul 46). Astfel, aceasta nu poate fi repusă în discuție în urma trimiterii spre rejudecare a prezentei cauze. În consecință, motivul întemeiat pe încălcarea deciziei din 28 aprilie 2004 trebuie admis, iar celelalte motive trebuie respinse.
- 113 Înainte de a stabili, astfel cum impune hotărârea de trimitere spre rejudecare, dacă interesul domnului A împiedică anularea deciziilor atacate, trebuie să se arate că, în memoriul său cuprinzând observații, Comisia susține, în esență, că încălcarea deciziei din 28 aprilie 2004 nu ar putea să determine anularea deciziilor atacate, întrucât acest viciu nu ar fi avut un efect semnificativ asupra temeiniciei deciziilor atacate menționate, iar aceasta pentru mai multe motive. Mai întâi, întrucât comitetul de preselecție nu este decât un organ consultativ, viciul care a afectat componența sa nu ar fi avut un efect semnificativ asupra deciziilor atacate. În continuare, întrucât persoanele care făceau parte din comitetul de preselecție au fost desemnate în conformitate cu normele aplicabile la acel moment, împrejurarea că decizia din 28 aprilie 2004 de modificare a normelor privind componența comisiei de evaluare nu ar fi fost aplicată retroactiv nu ar permite să se presupună că nelegalitatea componenței comisiei de evaluare care a rezultat din aceasta ar fi putut exercita o influență asupra deciziei de numire a domnului A. În sfârșit, decizia de numire a domnului A ar fi corectă, întrucât Tribunalul a statuat, fără ca Tribunalul Uniunii Europene să infirme această constatare, că decizia de numire a domnului A nu ar fi afectată de o eroare vădită de apreciere.
- 114 Cu privire la acest aspect, este necesar să se constate că viciul care a afectat avizul comitetului de preselecție se aseamănă cu un viciu de procedură, întrucât comitetul de preselecție nu exercită prerogativele conferite AIPN, ci are exclusiv un rol consultativ. Or, astfel cum urmăresc să amintească argumentele menționate mai sus ale Comisiei cu privire la un viciu de procedură, pentru ca acesta să poată determina anularea deciziilor atacate, este necesar ca, în lipsa acestui viciu, procedura să fi putut ajunge la un rezultat diferit (a se vedea în special Hotărârea Curții din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, C-142/87, punctul 48). În schimb, reclamantul nu este obligat să demonstreze că actul ar fi fost în mod necesar diferit dacă nu ar fi fost afectat de viciul de procedură în discuție și este suficient să nu fie total exclus ca administrația să poată adopta o decizie diferită pentru ca existența unui viciu care afectează legalitatea procedurii de adoptare a actului vizat să determine anularea acestuia (a se vedea, în ceea ce privește un raport de evaluare întocmit fără o discuție prealabilă cu evaluatorul, Hotărârea Tribunalului din 13 septembrie 2011, Nastvogel/Consiliul, F-4/10, punctul 94).
- 115 În consecință, și fără a fi necesar să se stabilească dacă, prin argumentul său, Comisia nu repune în discuție autoritatea de lucru judecat din moment ce, în Hotărârea Strack/Comisia, Tribunalul a considerat că componența nelegală a comitetului de preselecție justifică anularea deciziei de respingere a candidaturii reclamantului și din moment ce Tribunalul Uniunii Europene nu a infirmat această analiză în hotărârea sa de trimitere spre rejudecare, este suficient să se arate, pentru a înlătura argumentul în cauză, că nu poate fi exclus ca, în cazul în care componența comitetului de preselecție ar fi fost legală, și anume în cazul în care comitetul menționat ar fi inclus cel puțin un membru care să nu aparțină Oficiului pentru Publicații, avizul comitetului menționat să fi avut un conținut diferit și, prin urmare, un alt candidat să fi fost selectat de AIPN pentru a ocupa postul în litigiu.
- 116 Rezultă din cele ce precedă că motivul întemeiat pe încălcarea deciziei din 28 aprilie 2004 trebuie, în principiu, să determine anularea deciziilor atacate. Cu toate acestea, după cum s-a amintit la punctul 106 din prezenta hotărâre, atunci când, astfel cum este cazul în speță, deciziile care trebuie anulate conferă avantaje unui alt funcționar decât reclamantul, instanța trebuie să verifice în prealabil dacă anularea nu constituie o sancțiune excesivă a nelegalității săvârșite (Hotărârea Bouillez și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 82 și jurisprudența citată).

- 117 În această privință, trebuie amintit că consecințele pe care le deduce instanța Uniunii ca urmare a nelegalității unor decizii adoptate la finalul unor concursuri de recrutare nu sunt identice în cazul deciziilor adoptate în urma unui concurs care are drept scop întocmirea unei liste de rezervă și în cazul deciziilor adoptate în urma unui concurs organizat în vederea ocupării, prin numire, a unui anumit post. Astfel, în cazul unui concurs care are drept scop întocmirea unei liste de rezervă, anularea tuturor deciziilor individuale privind includerea pe lista menționată a numelui fiecărui candidat care a reușit la concurs reprezintă, în principiu, o sancțiune excesivă (Hotărârea Bouiliez și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 83). În schimb, în ceea ce privește deciziile adoptate în urma unui concurs intern în vederea ocupării unui anumit post, instanța Uniunii efectuează o examinare de la caz la caz, în cadrul căreia ia în considerare atât natura nelegalității săvârșite, cât și evaluarea comparativă a intereselor.
- 118 În ceea ce privește, cum este cazul în speță, existența unui viciu de procedură în cadrul unui concurs intern care are drept scop ocuparea unui anumit post, instanța analizează dacă viciul în cauză a afectat exclusiv examinarea candidaturii reclamantului sau dacă a afectat examinarea tuturor candidaturilor. În primul caz, viciul de procedură trebuie considerat ca nefiind de natură să justifice anularea deciziei de numire a candidatului reținut. În al doilea caz, instanța compară interesele aflate în joc, care trebuie apreciate la momentul formulării acțiunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Bouiliez și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 85).
- 119 În acest scop, instanța ia în considerare, mai întâi, interesul reclamantului de a beneficia de o procedură de selecție neviciată și, în continuare, interesul funcționarului numit în urma procedurii de selecție viciate și faptul că acesta din urmă a putut să se întemeieze cu bună-credință pe legalitatea deciziei de numire a sa. În final, instanța examinează interesul serviciului, și anume, în special, respectarea legalității, consecințele bugetare în cazul în care se anulează decizia nelegală, dificultățile în executarea lucrului judecat, eventualele atingeri aduse continuității serviciului și riscurile de deteriorare a climatului social în cadrul instituției (a se vedea prin analogie Hotărârea Bouiliez și alții/Consiliul, citată anterior, punctele 87-89).
- 120 În prezenta cauză, este necesar să se constate că nerespectarea de către Comisie a normelor privind componența comitetului de preselecție a afectat examinarea tuturor candidaturilor pentru postul în litigiu. Prin urmare, trebuie să se procedeze la evaluarea comparativă a intereselor existente.
- 121 În această privință, Tribunalul arată, în ceea ce privește interesul reclamantului de a beneficia de anularea deciziilor atacate, că acesta este departe de a fi neglijabil. Astfel, în cazul anulării deciziilor atacate, Comisia va trebui să reia examinarea candidaturilor de la etapa avizului comitetului de preselecție pe baza elementelor de care dispunea la data la care comitetul de preselecție a fost sesizat și, prin urmare, nu poate fi exclus ca reclamantul, contrar celor menționate în nota comitetului de preselecție din 25 iunie 2004, să se afle printre candidații reținuți de comitetul respectiv sau chiar să fie selectat pentru a ocupa postul în litigiu și, prin urmare, să fie promovat, în conformitate cu anunțul pentru ocuparea unui post vacant, la gradul A 4 sau A 5. Desigur, în cazul în care reclamantul ar fi selectat pentru a ocupa postul în litigiu, administrația nu ar putea să îl numească retroactiv în postul menționat din moment ce articolul 3 din statut prevede în mod expres că data intrării în vigoare a unui act de numire nu poate fi anterioară datei angajării efective în muncă a persoanei în cauză, însă nu este mai puțin adevărat că, într-o astfel de ipoteză, acțiunea îi va conferi un avantaj reclamantului întrucât administrația va trebui să îl despăgubească pentru prejudiciul suferit ca urmare a faptului că nu a fost numit la data la care ar fi trebuit să fie numit în lipsa viciului constatat.
- 122 De asemenea, deși AIPN nu este obligată să continue și să finalizeze o procedură de selecție, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, aceasta nu poate să decidă în acest sens decât pentru motive obiective, suficiente și necunoscute la momentul începerii procedurii menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 14 aprilie 2011, Šimonis/Comisia, F-113/07, punctul 90). În prezenta cauză, chiar dacă s-ar considera că există astfel de motive, interesul reclamantului de a

beneficia de anularea deciziilor atacate nu poate fi negat, întrucât, în această ipoteză, administrația va trebui să îl despăgubească pentru pierderea șansei de a i se fi examinat candidatura în mod corect de către comitetul de preselecție în iunie 2004.

- 123 În ceea ce privește interesul funcționarului, domnul A, numit în urma procedurii de selecție viciate, Tribunalul consideră că acesta nu poate invoca faptul că nutrea o încredere legitimă că numirea sa va fi menținută, chiar dacă au trecut opt ani de la adoptarea deciziilor atacate, din moment ce acestea au fost contestate în termenele de introducere a căilor de atac contencioase (Hotărârea Bouillez și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 88). Astfel, domnul A nu putea să nu știe în aceste condiții că numirea sa nu va fi definitivă decât în cazul în care acțiunea reclamantului va fi respinsă.
- 124 În orice caz, trebuie să se constate că decizia de numire a domnului A și-a epuizat efectele, întrucât, potrivit informațiilor furnizate de părți în special în ședință, acesta nu mai ocupă postul în litigiu și, în temeiul dispozițiilor articolului 3 din statut, administrația nu ar putea, chiar în cazul anulării acestei decizii, să numească retroactiv în post un alt candidat.
- 125 În cele din urmă, în ceea ce privește interesul serviciului, Tribunalul arată că anularea deciziilor atacate ar conferi efect deplin principiului legalității și că Comisia nu a demonstrat că anularea deciziilor atacate ar întâmpina dificultăți deosebite.
- 126 Rezultă din cele ce precedă că deciziile atacate trebuie anulate întrucât comitetul de preselecție a fost compus în mod nelegal, întrucât nu poate fi exclus ca acesta să fi dat un aviz diferit în cazul în care ar fi fost compus în mod legal și întrucât interesul domnului A nu împiedică această anulare.

Cu privire la concluziile referitoare la despăgubiri în măsura în care acestea privesc prejudiciul moral pe care reclamantul l-ar fi suferit ca urmare a nelegalității componenței comitetului de preselecție

- 127 Reclamantul pretinde că a suferit un prejudiciu ca urmare a nelegalității componenței comitetului de preselecție.
- 128 Cu toate acestea, trebuie amintit că anularea unui act al administrației atacat de un funcționar reprezintă, în sine, o reparare adecvată și, în principiu, suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care acest funcționar l-ar fi putut suferi, cu excepția cazului în care acesta demonstrează că a suferit un prejudiciu moral care poate fi separat de nelegalitatea care justifică anularea și care nu poate fi reparat integral prin această anulare. Acesta este cazul, în primul rând, atunci când actul anulat conține o apreciere explicit negativă a capacităților reclamantului care ar putea să îl rănească, în al doilea rând, atunci când nelegalitatea săvârșită este de o gravitate deosebită și, în al treilea rând, atunci când anularea este lipsită de orice efect util și, astfel, nu poate constitui în sine o reparare adecvată și suficientă a oricărui prejudiciu moral cauzat de actul atacat (Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2011, AQ/Comisia, F-66/10, punctele 105, 107 și 109).
- 129 În speță, trebuie să se arate că prejudiciul moral invocat de reclamant își are originea în comportamentul decizional al Comisiei. Or, este necesar să se constate că, potrivit criteriilor jurisprudenței amintite la punctul anterior, anularea deciziilor atacate constituie o reparare adecvată a oricărui prejudiciu moral pe care reclamantul l-ar fi putut suferi, întrucât, în primul rând, deciziile menționate nu conțineau nicio apreciere explicit negativă a capacităților sale care ar fi putut să îl rănească, în al doilea rând, deși acesta a putut să aibă un sentiment de frustrare și de nedreptate ca urmare a nelegalității săvârșite, această nelegalitate nu este atât de gravă încât să justifice o reparare autonomă și, în al treilea rând, anularea deciziilor atacate nu ar fi lipsită de orice efect util, întrucât nu este total exclus ca reclamantul să poată fi numit în postul în litigiu.

- 130 Rezultă din cele ce precedă că concluziile referitoare la despăgubiri, în măsura în care privesc prejudiciul moral pe care l-ar fi suferit reclamantul ca urmare a nelegalității componenței comitetului de preselectie, trebuie respinse ca nefondate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 131 Punctele 5 și 6 din dispozitivul Hotărârii Strack/Comisia, prin care reclamantul fusese obligat să suporte jumătate din cheltuielile sale de judecată, iar Comisia fusese obligată să suporte propriile cheltuieli de judecată și jumătate din cheltuielile de judecată efectuate de reclamant au fost anulate de Tribunalul Uniunii Europene (a se vedea hotărârea de trimitere spre rejudecare, punctul 127). În hotărârea de trimitere spre rejudecare, Tribunalul Uniunii Europene a statuat că cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul. Prin urmare, revine Tribunalului sarcina să se pronunțe în prezenta hotărâre cu privire la cheltuielile de judecată aferente diferitor etape ale procedurii.
- 132 Potrivit articolului 87 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, sub rezerva altor prevederi din capitolul VIII din titlul II din respectivul regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. În temeiul alineatului (2) al aceluiași articol, Tribunalul poate, în măsura impusă de echitate, să decidă ca o parte care cade în pretenții să fie obligată numai la plata parțială a cheltuielilor de judecată sau chiar să nu fie obligată la plata acestora.
- 133 Din motivele prezentate mai sus rezultă că Comisia este partea care a căzut în pretenții cu privire la cea mai mare parte a capetelor de cerere. În plus, reclamantul a solicitat în mod expres în concluziile sale obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât împrejurările speței nu justifică aplicarea dispozițiilor articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comisia trebuie să suporte propriile cheltuieli de judecată în cauzele Strack/Comisia, F-44/05, Comisia/Strack, T-526/08 P, și Strack/Comisia, F-44/05 RENV, și este obligată să suporte cheltuielile de judecată efectuate de reclamant în aceste cauze.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL FUNCȚIEI PUBLICE (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge ca inadmisibilă cererea de ridicare a imunității de care beneficiază agenții Comisiei Comunităților Europene în cauza F-44/05, Strack/Comisia.**
- 2) **Respinge ca nefondată cererea de despăgubiri pentru durata excesivă a procedurii administrative având ca obiect ocuparea postului și pentru durata excesivă a procedurii precontencioase.**
- 3) **Anulează decizia de numire a domnului A și decizia Comisiei Comunităților Europene din 19 noiembrie 2004 de respingere a candidaturii domnului Strack pentru postul de șef al unității „Cereri de ofertă și contracte” din cadrul Oficiului pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene.**
- 4) **Respinge în rest acțiunea.**
- 5) **Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată în cauzele Strack/Comisia, F-44/05, Comisia/Strack, T-526/08 P, și Strack/Comisia, F-44/05 RENV, și este obligată să suporte cheltuielile de judecată efectuate de domnul Strack în cauzele menționate.**

Rofes i Pujol

Boruta

Bradley

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 23 octombrie 2012.

Grefier
W. Hakenberg

Președinte
M. I. Rofes i Pujol